

Alliansens bruna förflutna

Bok baserad på ISM:s artiklar

Alliansens bruna förflutna 1

Med anledning av de etablerade partiernas angrepp på Sverigedemokraterna finns det anledning att inför valet påminna om de bruna skelett som rasslar i dessa partiers garderober.

"Grumliga vatten" och s.k. "rumsrena" partier

Hela det politiska etablissemangen tiger så det knakar om det som utspelades i Sverige fram till då Hitlers krigslycka vände i och med Stalingrads fall i januari 1943. Då rodde skaror av fascister och nazister - s.k. "roddare" snabbt över de "grumliga vattnen" och anslöt sig till "rumsrena" partier. Det var Ture Nerman som lanserade det träffande begreppet "roddare". I sin antinazistiska tidskrift *Trots Allt!* konstaterade Nerman 1945: "Det är inte så trevligt för vederbörande, men vi måste också här i Sverige hålla reda på vad våra demokrater av yngsta årgång har för antecedentia när de nu rott fram till den rätta kajen."

De partier, som med öppna armar tog emot "roddarna" borde rimligtvis placeras i kategorin odemokratiska och rasistiska partier d.v.s. den stämpel Ni och Era alliansfränder är så snabba att sätta på Sverigedemokraterna.

Otaliga "roddare" gjorde karriär - inte enbart i sina nya partier - utan också inom fackföreningsrörelsen, utbildningsväsendet, rättsväsendet, näringslivet, försvaret mm.

Det obefriade Sverige

Att ha givit sitt stöd till partier eller en regim som begått ett av historiens värsta brott ses inte som en bagatell i Europa. Men i Sverige slipper personer med denna bakgrund både svartlistning och obekväma frågor. Under förutsättning att vederbörande inte är sverigedemokrat!

I maj 1945 skrev Vilhelm Moberg i *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning* under rubriken "Det obefriade Sverige" om svenska medlöpare. Han ansåg att medlöparna - de som skulle blivit samarbetsmän om det gått illa för Sverige - huvudsakligen kom från gruppen ämbetsmän, affärsmän och militärer. Det var en omfattande samling personer på höga poster. I de då ockuperade länderna rensade man ut medlöparna. I Sverige har inga räkningar gjorts upp. "Sverige skulle förbli obefriat" skrev Moberg.¹

När Tyskland den 22 juni 1941 anfallit Sovjet uttryckte de liberala tidningarna *Stockholmstidningen* och *Aftonbladets* förståelse för den tyska saken och framställde Hitler som "frihetens värn" på sina ledarsidor. Under rubriken "Europas frihetskrig" skrev *Aftonbladet* i en ledare: "Det av västmakterna inringade Tyskland har sprängt sina bojar och går nu med fri och ökad styrka till sin europeiska, sin världshistoriska mission att krossa den röda regimen. Som utgjort ett hot mot själva frihetens princip."

Kristdemokraternas bruna förflutna

Folke Dahlström med bakgrund i det nazistiska *Svensk Socialistisk Samling, SSS* var med när **KDS** bildades i början av 60-talet. I SSS var han utgivare av tidningen *Ungt Folk*. Dahlström hade redan 1942 pekats ut i Holger Carlssons bok *Nazismen i Sverige - ett varningens ord* så hans bakgrund kan knappast ha varit okänd för KDS-ledningen!

1941 hade rådmann **Harald Ljungström** – förstanamn på KDS:s Stockholmslista - ingått i *Sveriges Nationella Förbunds, SNF* styrelse och var ledare för *SNF:s ungdomsorganisation*. SNF var tydligt antidemokratiskt och antisemitiskt och vurmade för de ideal som förknippas med fascismen i Mussolinis och Francos tappning. Åren före kriget hade den ca 40 000 medlemmar. 2

Det var rådmann Ljungström som i huvudsak skrev KDS' partiprogram. Till sin hjälp hade han bl. a läkaren **Åke Berglund**. Även pressekreterare **Lennart Aae** hade ett förflutet i Nordiska rikspartiet, där han bl. a delat ut antisemitiska flygblad med påståendet att *Anne Franks dagbok* var ett falsarium. Fr. o m 1996 ingick Aae för övrigt i styrelsen för det tyska nazianstrukna NPD. 3

¹ Källa: Knut Ståhlberg: *Storklockan i Paris, 1994*

2 Christian Catomeris: *Det ohyggliga arvet, Sverige och främlingen genom tiderna*, Ordfront 2004

3 Ola Larsmo i DN den 8 maj 2008

Varken Lewi Pethrus eller KDS partiledare - statskyrkoprästen Birger Ekstedt - ansåg att Ljungströms bruna förflutna utgjorde något hinder för att Ljungström skulle kunna stå som första namn på partiets riksdagslista för Stockholm. Dessutom förnekade Ljungström vid KDS' första riksting att SNF varit nazistiskt! Den 9 februari 1965 skrev Expressen: *"Sanct Michaelsorden spelade en avgörande roll vid tillkomsten av det partiprogram KDS presenterade inför riksdagsvalet i höstas och den genomdrev att rådmän Harald Ljungström trots avslöjanden om hans politiska förflutna behölls som första namn på KDS:s riksdagslista i Stockholm. /.../*

Sankt Michaelorden bildades den 29 september 1959. I statuterna heter det bl. a att man "skall verka för den Kristna Tron, Kungamakten och Fäderneslandet." Enligt Expressen *"hade Sankt Michaelsorden band till olika nazistorganisationer."*⁴

Det var inte bara kristdemokraterna som anslöt sig till Sankt Michaelorden. Förre marinchefen och moderaternas försvarsexpert **Per Rudberg** talade vid ett av Sanct Michaels ordens möten.

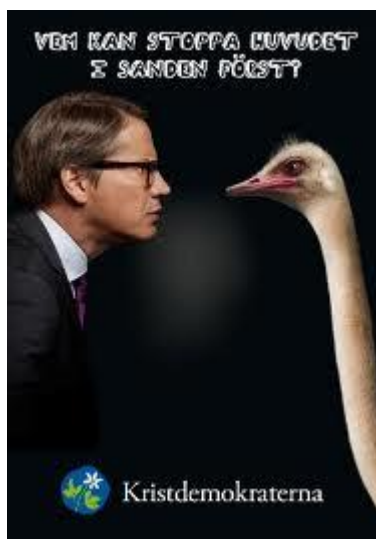
Först sedan medierna uppmärksammat KDS-medlemmarnas bakgrund gjordes en intern utredning som ledde till att flera namn rensades ut ur partiet.

I en attack på SD påstod Göran Hägglund bl. a att *"det är inte många år sedan medlemmar i sverigedemokraterna dök upp i nazistuniform vid partiets arrangemang."* När detta skulle ha skett gick Hägglund inte närmare in på.

"Sverigedemokraterna försöker bli rumsrena och salongsfärdiga genom att nödtorftigt skyla den bruna färgen. Men ett sådant parti vill jag inte se i Sveriges riksdag" har Göran Hägglund gång på gång upprepat. *"Det är en vedervärdig tanke att ett parti som graderar människovärdet efter ursprung skulle finnas i Sveriges parlament."*

Med tanke på bakgrunden hos de partier vi idag *"ser i riksdagen"* och som *"nödtorftigt försöker skyla över"* sitt bruna förflutna tycker jag att det inte finns någon som helst anledning för Hägglund – eller någon annan i Alliansen - att förhäva sig!

4 Källa: Karl N Alvar Nilsson: *Svensk överklass och högerextremism under 1900-talet*

Alliansens bruna förflutna 2

Centerns bruna förflutna

Centerns bruna förflutna

Dagens centerparti utmålar gärna alla som är kritiska mot den förda invandringpolitiken som "rasister" men om sitt eget bruna förflutna tigger man.

Bondeförbundet var på 30-talet det mest rasistiskt färgade partiet i riksdagen och hade som enda parti antisemitismen och rasismen inskriven i sitt partiprogram! 1933 hade Bondeförbundet givit legitimitet åt det myrdalska och socialdemokratiska rashygieniska projektet och i sitt partiprogram skrivit: "Som en nationell uppgift framstår den svenska folkstammens bevarande mot inblandning av mindervärdiga utländska raselement samt motverkande av invandring till Sverige av icke önskvärda främlingar. Folkmaterialens bevarande och stärkande är en livsfråga för vår nationella utveckling."

Ungdomsförbundets organ **SLU-bladet** drev 1938-39 en kampanj mot "den judiske docenten Gunnar Heckscher." Han kallades "judeyngling" och "then lille Manasse" – en vanlig benämning på judar i antisemitiska skämt under andra världskriget.

I Bondeförbundets tidning **Svenska landsbygden** kunde man läsa: "Att man på judehåll inte är särskilt förtjust i bondeförbundet och dess politik är just inte så förvånande. Judarna sitta ju emellertid rätt trångt fn i åtskilliga länder, och det finns nog folk här i landet som har ögonen på dem... Det torde därför vara lyckligast för dem själva och deras pressdrabanter om de vore litet försiktigare i uttrycken för sitt hat och förakt gentemot det svenska bondepartiet."

Bondeförbundaren, ecklesiastik- utrikes- och justitieministern⁵ professor **K G Westman** kommenterade i sin dagbok Torgny Segerstedts osvenska uppträdande med orden. "Hans judiska

⁵ Ecklesiastikminister 1914-17, utrikesminister 1936 samt justitieminister 1936-43 då han bl a angrep tryckfriheten!

älskarinna har undanträngt hans själ och ersatt den med en judesjäl." När han kritiserade den svenska utrikespolitiken sköt han skulden på kabinettssekreterare Erik Bohemans "judiska blod".

Bondeförbundets Axel **Hansson-Rubbestad** och **Otto Wallén** stödde kampanjen "Mota Moses i grind" som syftade till att stoppa invandringen av judiska flyktingar till Sverige. Riksdagsman Hansson-Rubbestad sade: "Vi ha i detta land en massa unga män och kvinnor, som önska få yrkesutbildning vilket vårt samhälle hittills åtminstone inte lyckats bereda dem. Att under sådana omständigheter giva yrkesutbildning åt utlänningar... det anser jag vara att gå för långt... Vilket parti vi än tillhöra, torde vi anse det lyckligast för vårt lands vidkommande, om vi så snart som möjligt blir av med dessa flyktingar."⁶ Wallén erkände öppet att han var antisemit och tog i riksdagens flyktingdebatt ställning mot flyktingarna.⁷ Han kallade de tysk-judiska läkare som sökte asyl i Sverige för "giftblandare och abortörer." Han var långt ifrån ensam i sitt parti om sådana åsikter.

Per-Olof Sundman, författare, ledamot av Svenska Akademien, riksdagsman för centern och under 70-talet centerns ledande ideolog gick med i Lindholmsnazisterna 1939. 8 Han var medlem av **Svensk Socialistisk Samlings (SSS)** ungdomsförbund **Nordisk Ungdom** och i Engdahls **Svensk Opposition**. Sundman bildade också tillsammans med bl. a SS-veteranen och journalisten **Åke Regnell**⁹ 1942 **Sällskapet Unggöterna**. Efter kriget hjälpte Sundman till att smuggla och gömma nazister och landsförrädare i Norge. 10

⁶ Andra Kammarens protokoll nr 12. 1939

⁷ Andra Kammarens protokoll nr 12, 1939

⁸ Christian Catomeris: *Det ohyggliga arvet. Sverige och främlingen genom tiderna*, Ordfront 2004

⁹ Åke Regnell var utgivare av den nazistiska skandaltidningen *Veckans PM* och hade 1941 försökt bilda ett svenskt Gestapo -

¹⁰ Christian Catomeris: *Det onda arvet*

P. O. Sundman

För Sundmans del handlade det inte om något enstaka övertramp. Han var en brinnande nazist – sjöng tyska sånger med svenska SS-frivilliga hösten 1945 och var kamratskapsledare i **Nordisk Ungdom**. Han arresterades 1943 efter en polisrazzia mot en pronazistisk grupp. 11(5)

Efter kriget blev Sundman en uppskattad medlem i Bondeförbundet, som ju var centerens namn fram till 1957.

1968 fick Sundman *Nordiska rådets* litteraturpris och *Litteraturfrämjandets* stora romanpris och 1975 valdes han in i Svenska Akademien. Vid Sundmans begravning den 5 november 1992 närvarade centerledaren Olof Johansson och partisekreterare Åke Pettersson. Preskriptionstiden för "ungdomssynder" kan **ibland** vara kort! Utom när det gäller sverigedemokraterna!

Centerpartisten **Bertil Rubin** var också medlem i **Svensk Socialistisk Samling** och **Lindholmnazisternas ungdomsförbund Nordisk Ungdom** och efter kriget i **Nysvenska Rörelsen**. Inte förrän han 1964 valts in i riksdagen på den borgerliga spränglistan Medborgerlig Samling åkte han ut ur centerpartiet! Enligt Aftonbladet hade den politiske vilden Rubin 1971 tankar på att "ställa upp för Folkpartiet i riksdagsvalet." När Rubins bruna förflutna 1964 avslöjats av nazistjägaren Armas Sastamoinen i tidningen *Arbetet* under rubriken "Rubin med fula skönhetsfläckar" genmälde han: "Mitt engagemang/i Nordisk Ungdom// var ungdomligt, nationellt, ideellt och ärligt menat och hade inte alls något med diktatur, förföljelse av människor, rasdiskriminering etc. att göra." Näää!

Maud Olofsson - ordförande i ett parti med ett sådant förflutet - borde inte ha känt sig "nerkletad" när centern i folkomröstningen om EMU kopplades samman med Sverigedemokraterna. "Man ska inte försöka kleta ner mig med nationalistiska argument" sade Olofsson. Mot bakgrund av centerens bruna förflutna borde det snarare vara SD som hade anledning att känna sig "nerkletade"!

Så sent som 2006 sade Olofsson i Almedalen att "Hitler gjorde en del tokiga saker." Jag förmodar att hon syftade på förintelsen!

Hitler gjorde en del tokiga saker

Avslutningsvis...

Ovanstående exempel ur centerns bruna förflutna är givetvis bara toppen på isberget och man har anledning att undra vad mer som döljer sig i arkiven! Så sent som för ett par år sedan talades det om en vitbok som skulle "göra upp" med centerns brunfläckiga förflutna men arbetet avbröts utan någon förklaring.

Alliansens bruna förflutna 3

Folkpartiets bruna förflutna

Folkpartiets bruna förflutna

Samtliga borgerliga partier hade proselyter i bl. a Per Engdahls och Ragnar Erikssons – sedermera Edenmans – nazistiska förbund **Det nya Sverige**. En av de mest aktiva och uppskattade medlemmarna bland dessa uppsalafascister .hette **Birgit Grabe**, gift **Rodhe**, och gjorde karriär i folkpartiet bl. a som skolminister i en av de borgerliga regeringarna på 70-och 80-talen.

Historien går igen!

1938 ställde det nazistiska Svensk Socialistisk Samling upp i kommunalvalen i valkartell med Folkpartiet och Högerpartiet och erövrade mandat i Härnösand och Uddevalla. **Det fascistiska Sveriges Nationella Förbund erövrade mandat i kartell med Folkpartiet och Högern** i Haparanda, Nybro och Nässjö. I Mölndal tog SNF mandat i kartell med folkpartiet, högern och bondeförbundet.

De borgerliga partierna hade alltså inga som helst problem med att samarbeta med nazister och fascister. Trots att judeförföljelsen i Tyskland vid det laget tagit fart på allvar och uppgifterna om vad som hände i Tyskland även nått Sverige var detta inget som helst hinder för bl. a liberalerna att samarbeta med nazisterna!! Men om sitt eget förflutna som samarbetspartner till "de bruna lössen" talar de aldrig idag. De tiger givetvis som muren om detta "fiskande i grumliga vatten" som det ju

brukar heta när det gäller sverigedemokraterna.

När Tyskland den 22 juni 1941 anfällt Sovjet uttryckte de liberala tidningarna *Stockholmstidningen* och *Aftonbladet* förståelse för den tyska saken och framställde Hitler som **"frihetens värn"** på sina ledarsidor. Under rubriken **"Europas frihetskrig"** skrev *Aftonbladet* i en ledare: "Det av västmakterna inringade Tyskland har sprängt sina bojar och går nu med fri och ökad styrka till sin europeiska, sin världshistoriska mission att krossa den röda regimen, som utgjort ett hot mot själva frihetens princip."

Alliansens bruna förflutna 4
Moderaternas bruna förflutna

Ord som ska
kännas tryggt:
Nattväktarstat.

Moderaternas bruna förflutna

Statsminister Reinfeldt har uttryckligen deklarerat att "Jag tänker inte ge

dem/sverigedemokraterna/ en millimeter i extra utrymme genom att svara på den typen av frågor som de vill att vi ska diskutera för att de ska komma in i samhällsdebatten.”

Med tanke på den sumpgas som stiger upp ur moderaternas bruna förflutna är det förmodligen bäst så för statsministern! Moderaterna är förmodligen ett av de partier i alliansen som vid sidan av centern har minst anledning att förhäva sig när det gäller sverigedemokraterna.

Rolf Clarksson, som satt i riksdagen för Moderaterna fram till 1994 var under 30-talet ledare för den naziorienterade **Fosterländsk Enad Ungdom, FEU** Han hade själv varit med om att bilda ”Gråskjortorna” som de också kallades. FEU hade en egen specialformation som kallade sig **Storm- och Slagstyrka, SS** där Clarksson hälsades med ”heil” och tilltalades med ”min Ledare.” Clarksson satt en tid i den moderata riksdagsgruppens förtroenderåd!

Rolf Clarksson

Bosse Schön berättar i boken ”Där järnkorsen växer” om ett möte mellan riksdagsmännen Sundman och Clarksson utanför herrtoaletten i demokratins högborg - Riksdagen - varvid ”centerpartisten Sundman gick i enskild ställning och gjorde nazihälsning till moderaten Clarksson och utropade: ”Mein Führer”.

Gunnar Prawitz som satt i **Svensk Socialistisk Samlings** styrelse och var chefredaktör för tyskfinsierade **Nya Dagligt Allehanda** såväl före som efter kriget. På 50-talet medverkade Prawitz i den europeiska fascistinternationalens tidning **Nation Europa**.

Prawitz blev efter kriget redaktionschef för **Näringslivets Information** utgiven av organisationen **Näringsliv och samhälle**. Han satt i **Publicistklubbens** styrelse och var engagerad i dåvarande högerpartiet. Han var styrelsemedlem i **Rotary** och kyrkvård i Sankt Görans församling. Prawitz medverkade 1989 i SD:s bulletin.¹²

Professor **Gunnar Björk** med förflutet i **Förbundet Svensk Ungdom** satt i riksdagen för högerpartiet. Och var ordförande i Medicinska föreningen. Han hävdade att flyktingarna tog arbeten från unga svenska läkare och att det var olämpligt att låta ”främmande folk, utan känsla för svenskt psyke och säker kännedom om vårt språk att giva vård åt en allvarligt sjuk människa.”

¹² Christian Catomeris: *Det ohyggliga arvet. Sverige och främlingen genom tiderna*, Ordfront 2004

Gunnar Biörck

Den moderate riksdagsledamoten **Margaretha af Ugglas** höll föredrag i **Ungsvenska Klubben** 1985 liksom **Gösta Bohman** 1987 samt riksdagsmannen och ledamoten av konstitutionsutskottet **Birger Hagård** 1987 och 1990. Gunnar Hökmark förklarade att *"de inte haft klart för sig vad för slags sammanslutning de varit talare hos."* Vilket förefaller osannolikt eftersom Margaretha af Ugglas var gift med Bertil af Ugglas vars farbror **Claes af Ugglas** var redaktör för den *"nationalkonservativa"* tidskriften *Fria Ord!* 13

Gösta Bohman var dessutom så gammal att han inte kan ha undgått att känna till *Ungsvenska klubben*. Birger Hagård hade umgåtts så pass mycket i högerextrema kretsar att han bara av den anledningen borde ha känt till klubben. Talarna vid mötena 1985 och 1987 a har – av någon anledning - nogsamt undvikit att uttala sig!

Sten Eriksson var före och under kriget medlem i såväl **Sveriges Nationella Förbund** som **Svensk Socialistisk Samling** och stred som frivillig i **Waffen-SS**. Efter journalistutbildning var han fram till sin pensionering anställd vid höger-/moderat/ tidningen *Skaraborgs Läns Allehanda* i Skövde. *"På redaktionen i Skövde var det bara chefredaktören och ytterligare någon som kände till kollegans förflutna i Hitlers dödsskalleprydda förband. De vars arbete det är att skriva granskande Om verkligheten hade alla svurit tystnadslöfte. För dem handlade det om tidningens trovärdighet därför var alla rörande överens om att Erikssons historia skulle förseglas och stoppas undan. Hade uppgifterna blivit kända vore Eriksson död som journalist för vem vill bli intervjuad av en f d nazisoldat? Vem vill köpa en tidning där en av Hitlers legoknektar skriver kulturartiklar?"* 14

13 Karl N Alvar Nilsson: Svensk överklass och högerextremism under 1900-talet

14 Bosse Schön *Där järnkorsen växer*, 2001

Sveriges Nationella Förbund tog från 1841 till krigsslutet emot pengar från Tyskland för att ge ut den dagliga tidningen *Dagsposten*. "SNF och ett antal andra grupper utgjorde en brygga mellan nazisterna och den etablerade högern" konstaterade Anna-Lena Lodenius i en artikel i DN den 21 augusti 2007 under rubriken "Det svenska hatet var väletablerat."15

Lodenius skriver vidare att "mycket av det som skrivits om antisemitism och rasfrågor under 30- och 40-talen har uppehållit sig vid en handfull mindre nazistpartier som var tämligen marginaliserade redan under det sena 1930-talet. Rättsprocesserna efter krigsslutet visar att **de inte ens tog emot särskilt mycket pengar från Nazi-Tyskland för att bedriva sin verksamhet jämfört med nationalistiska kretsar som stod högern nära.**"

Tre andra namn av intresse i allians-sammanhang är **Th Åke Leissner** (efternamnet förefaller bekant!), **Arvid Fredborg** och **Gunnar Unger**. Dessa tillhörde grupperingar som - enligt Ola Larsmo i *Djävulssonaten. Det svenska hatets historia* - kunde tänka sig ett militärt samarbete med Tyskland och som aktivt tog ställning mot att släppa in judiska flyktingar i Sverige.

Leissner grundade 1934 **Nationella studentklubben** d.v.s. uppsalavdelningen av **Sveriges Nationella Förbund, SNF**. Leissner medverkade också i SNF:s undersökning av "judefrågan" 1935 där man kartlade "det judiska inflytandet vid universitetet."

Kretsen kring Fredborg – som fö kallade sig nationalister - tog 1937 tillsammans två representanter för den **Nysvenska rörelsen** under kuppartade former makten över den borgerliga studentföreningen *Heimdal*. I föreningens årsbok 1939 kunde man läsa att "man kan med tillfredsställelse notera att regeringen ej funnit det lämpligt att lyssna till röster, som höjs för en mer liberal invandringspolitik gentemot de politiska flyktingarna. En sådan skulle otvivelaktigt ha skapat svåra motsättningar och tillfogat samlingsstanken svår skada." Den nationella samlingsgruppen var mer viktigare än att släppa in judar och andra flyktingar i landet: "Och man skall aldrig tro, att vi, som sätta Sveriges rasliga enhet som en hörnsten i vår statsbyggnad, någonsin kommer att upphöra att bekämpa alla tendenser att intaga flyktingar av judisk eller annan oss främmande ras."

Det var i detta nya *Heimdal* som Fredborg och Leissner 1939 intrigerade fram det s.k. *Bollhusmötet*, då Uppsalas studenter antog en resolution mot att Sverige skulle släppa in tio judiska, läkare som flytt Nazi-Tyskland efter Kristallnatten.

Utkastet till protest mot "importen av intellektuell arbetskraft" hade skrivits av Leissner. Vid mötet var Fredborg den första som talade om "rasfrågan": *Det allvarligaste med hela problemet är emellertid att det ej endast är ett fackproblem utan även ett rasproblem. Det vore löjligt att förneka den saken. /.../ Även en mycket måttlig invandring skulle skapa en irritation, som väl av ingen kan betraktas som önskvärd."* 16

Fredborg och Leissner var huvudförfattare till den extremnationalistiska pamfletten *Den svenska linjen* som gavs ut 1940 och blev ett lyckokast för Fredborg och hans Heimdalkamrater.

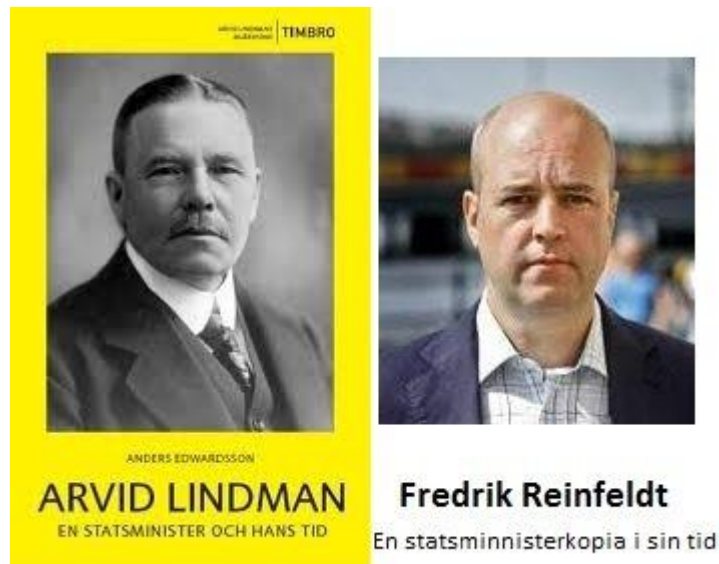
Även Gunnar Unger från den s k "nationella" föreningen **Svensk ungdom** och 1937-38 redaktör för tidskriften *Svensk Ungdom*, som finansierades av affärsmannen Axel Wennergren. Medverkade i skriften. I denna kunde man läsa: "Det finns enligt vår uppfattning ingen anledning att på grund av avskräckande exempel utomlands förneka vårt behov av sund raspolitik. Det gäller för oss t ex att komma till rätta med frågan om mindervärdiga elements fortplantning, som framför allt gör sig påmint i våra sinnessjukhus och sinnesslöanstalter. Det övervägande flertalet yngre svenskar – och vi utgöra inget undantag – **anse vidare vårt folks enhetliga sammansättning vara ett oförytterligt värde.** Försök att i större antal placera judiska flyktingar som yrkesutövare i vårt land ha vållat stark irritation och skulle även i framtiden skapa konflikter. /.../ Men kan man förändra en så komplicerad process som befolkningsutvecklingen utgör? Med Tysklands exempel för ögonen vågar man svara ja."

"Pamfletten blir en framgång och öppnar dörren in i tidens Högerparti. För Fredborg blir den biljetten till korrespondentrollen i Berlin dit han reser 1941 för SvD:s räkning" konstaterade Ola Larsmo i DN den 11 mars 2006.

I nr 6-7:1937 av *Svensk Ungdom* skrev Unger en längre essä med rubriken *Den stora chimären*. "Det som avsågs med "chimär" var den parlamentariska demokratin" konstaterade Ola Larsmo i DN den 5 maj 2008 och citerade Unger: "Demokratismen är en myt /.../ Det är ingalunda säkert att icke demokrati och demokratismen för Sveriges del inom kort ha spelat ut sin roll /.../ Nationell radikalism är framtidens fältrop."

I samband med krigsutbrottet rekryterades Unger till sekreterare vid *Statens Informationsbyrå*, senare *Statens Informationsstyrelse* med uppdraget att upplysa landets chefredaktörer om vad som var lämpligt och mindre lämpligt att skriva. Unger var synnerligen kritisk mot alla antinazistiska chefredaktörer och tidningar - bland dem Torgny Segerstedt och *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning*, Ture Nermans *Trots Allt!* samt *Eskilstuna-Kuriren* och *Nu*.

Högerledaren **Arvid Lindman** hade varit medlem i det extremistiskt anstuckna **Sveriges nationella ungdomsförbund** men bröt senare med förbundet. Han avfärdade "führerkulten" som "besläktad med orientalisk despotism främmande för nordbor." Något för dagens moderater som vurmar för islam att tänka på!

Brunt förflutet inget hinder i karriären

Något hinder för en karriär tycks ett brunt förflutet inte ha utgjort.

Enligt Ola Larsmo "skedde aldrig någon direkt uppgörelse med Bollhusmötet vare sig inom högern eller andra kretsar som de drivande personerna hörde till. Tvärtom fortsatte det nätverk av kontakter som föddes under studentåren att leva kvar. **Många av personerna placerade sig på ledande poster i politik och näringslivet.**"

"Flera ur/Arvid/ Fredborgs Heimdalkrets gick med pamfletten "Den svenska linjen" som entrébiljett in i politiska karriärer. De återfinns åren efter kriget på förtroendeposter och får inflytande över högerns utveckling. "Den svenska linjen" är också en skrift i den svenska högerns historia som man ännu nämner med stolthet" konstaterade Larsmo i sin DN-artikel. Med den välvilliga tolkningen att "man förmodligen inte vet vad som står i den."

Tror man på en sådan naivitet hos dagens slipade moderater tror man förmodligen också att jorden är platt, att månen skall trilla ner, att tomten kommer med julklapparna och storken med de

små barnen!

Den nazianstrukne Arvid Fredborg, som varit *Svenska Dagbladets* Berlinkorrespondent 1941-43 och utgivare av tidskriften *Obs!*, blev 1952 "utrikespolitisk konsult" i Wien för svenskt näringsliv och svensk industri. Han fortsatte samtidigt att försvara totalitära regimer – grekjuntan efter kuppen 1967 (*Svensk Tidskrift* 1/68) och Chiles Pinochet. I *Svensk Tidskrift* 2/74 avlossade han en rejäl salva mot Harald Edelstam för att denne brutit mot diplomatiskt protokoll genom att rädda flyktingar från Pinochets dödspatruller. I den sista intervju han gav i DN den 24 maj 1995 slutade han med att uttrycka sin stolthet över den orden han fått av Franco!

Larsmo är kritisk mot att Fredborg genom sin bok *Bakom stålvalLEN*, som utkom 1943, av högern fått äran av att ha avslöjat förintelsen i Sverige och konstaterar att "hjalteglorian är oförtjänt. Andra var före honom. Och sin totalitära syn behöll han livet ut."

Ola Larsmo avslutar sin artikel med ett råd till moderaterna: "Trots alla Fredborgs stilistiska företräden vore det nog ändå bra för den svenska högern att hitta en annan galjonsfigur för avståndstagandet från nazismens folkmord."

Också Gunnar Unger blev så småningom känd som mångårig medarbetare på *Svenska Dagbladet*. Ibland är preskriptionstiden kort! Om det inte gäller sverigedemokrater vill säga.

Författaren till de populära böckerna och filmerna om Åsa-Nisse **Stig Cederholm** var hängiven nazist och antisemit samt SS-soldat.

Armand Johansson var medlem i Hitler-Jugend och tjänstgjorde i Waffen SS. Han blev sedermera reklamchef på Falcons bryggerier där han står bakom skapandet av företagets symbol falcken. Christian Catomeris påpekade i sin bok *Det ohyggliga arvet* att "falcken har obehagliga likheter med den tyska örnen."

Skaparen av och koncernchefen för Ikea **Ingvar Kamprad** var medlem av *Sveriges nationella förbund* där han hjälpte till med medlemsrekryteringen 1942. Enligt Christian Catomeris hade han goda kontakter med Per Engdahl även i början av 1950-talet.

1941 höll direktör **John Weibull** från Landskrona föredrag om det nya Europa vid Riksföreningen Sverige-Tysklands sommarting. Han kritiserade Manchesterliberalismen och *"de ofta osunda spekulationerna vilka ruinerade hederliga företag och som utlöste katastrofen 1914. Med den tyska samordningen av handeln och med ett framtida "gemensamt och stabilt mynt" ljusnade utsikterna. Bolsjevismens definitiva krossande hägrade i öster och "därpå skulle utmaningen från Förenta staterna "dollarjaktens förlovade land" mötas. Ett enat Europa betyder också ett slut på alla krig inom vår kontinent för all framtid."*

Brunt förflutet inget hinder i undervisningen

Åke J. Ek, aktiv medlem i *Svensk Socialistisk Samling* och i *Lindholmsazisternas ungdomsrörelse Nordisk Ungdom och Sveaborgs-organisationen* innehade fram till mitten av 80-talet tjänsten som huvudlärare i psykologi vid polishögskolan. **Folke Nystrand**, som var medlem av *NSAP* och frivillig i *SS-Waffen*, blev efter kriget lärare i historia och svenska vid läroverket i Varberg. **Erik Wallés** - en av S-O Lindholms närmaste män och 1945-47 *ställföreträdande partiledare i Svensk Socialistisk Samling* - avancerade till lektor vid Falu högre allmänna läroverk.

Alf Åberg med ett förflutet som ledare för *Nordisk Ungdom* i Helsingborg och medlem i SSS var åren 1943-82 verksam vid Kungliga krigsarkivet och från 1979 dess chef. 1982 blev han professor i historia. Han har skrivit en mängd böcker om svensk historia, men hans bruna förflutna har märkligt nog aldrig nämnts i samband med någon bokrecension.

Ingen av dessa personers bruna förflutna utgjorde något hinder för en läkarkarriär. Däremot drabbas lärare som har *"fel åsikter"* och som sympatiserar med Sverigedemokraterna omedelbart av yrkesförbud. Var finns logiken? Exakt vilken deras partitillhörighet blev sedan de rott över *"de grumliga vattnen"* känner jag tyvärr inte till.

Richard Jomshof SD

Lärare med yrkesförbud

Sveriges ÖB Törnell var öppet tyskvänlig och kunde enligt historikern Henrik Arnstad "tänka sig ett närmare försvarssamarbete med tyskarna, om inte ett rent deltagande på nazistisk sida i kriget."

"En av Konungen stadfäst statlig rasism"

I inledningskapitlet till *Soldatinstruktion 1929-38* slogs fast att "Det är i folkets rasegenskaper som vår förmåga och kraft ytterst bottna. För en nation är bevarandet av rasens goda egenskaper av utomordentlig betydelse i den ständigt fortgående tävlingskampen mellan folken. Nationens kraft, välstånd och kultur bero därav. Därför utgör blandning med en icke likvärdig ras en av de största farorna för ett högtstående folk. Det kan betyda kulturell och ekonomisk tillbakagång. Rysslands och Balkanhalvöns folk hava exempelvis i betydlig grad varit utsatta för ogynnsam rasblandning, vilket i sin mån kan förklara dessa områdens efterblivenhet.

Ett gott folkmaterial är vårt lands största rikedom."

Författaren till denna soldatinstruktion heter **Harald Malmberg** och hade 1928 utnämnts till statsråd och chef för försvarsdepartementet i amiral Arvid Lindmans högerregering.

Feghet och brist på moral i kyrkans led

Även kyrkans män var befläckade av nazismen. "Ärkebiskop Erling Eidem var "ytterst återhållsam" i fråga om det nazistiska barbariet och har fått namn om sig att vara både tyskvänlig och feg" konstaterade Folke Schimanski under rubriken "Hundra år av svenskhet i Tysklands hjärta" i en artikel i SvD 2 december 2003.

Ärkebiskopen hörde till dem inom det svenska etablissemang som redan i november 1942 fick

utförlig och konfidentiell information om koncentrationslägren. ”De som berättade för honom om den pågående judeutrotningen gjorde detta med fara för sitt eget liv med en förhoppning att han skulle slå larm inför världsoinionen. Om ärkebiskopen från ett neutralt (nåja) land avslöjade vad som hände med Europas judar kunde det inte bara avfärdas som krigspropaganda. Han valde att tiga och försökte agera genom tyst diplomati, en metod som inte gav något resultat i detta fall. Ynkryggat och fegt agerat av ärkebiskopen” konstaterade Stefan Svärd i DN den 27 januari 2007.¹⁷

Enligt Svärd var den kristna pressen ”under en lång period helt tyst när det gällde förintelsen. De ledande samfundstidningarna *Vår Kyrka* och *Svenska Veckotidningen* bemötte nazisternas härjningar med tystnad. Den ledande kristna morgontidningen *Svenska Morgonbladet* förde ett försiktigt och resonerande tonläge i stället för att stå på barriaderna och kraftfullt bekämpa nazismen och judeförföljelserna. Det finns också exempel på att tidningen tolkade händelser utifrån Tysklands perspektiv och inte utifrån perspektivet hos dem som blev drabbade av kriget.”

Svärd konstaterade också att de bruna ränderna inte gått ur i kyrkans led: ”det propalestinska engagemanget i vissa kristna kretsar tangerat den antisemitiska nivån. Ahmed Rami som dömdes för hets mot folkgrupp och antisemitism hade ett aktivt stöd från de kristet engagerade forskarna Jan Bergman och Sigbert Axelsson. Antisemitismen tycks knacka på dörren både från höger och från vänster.”

Avslutningsvis...

Mot den ovan skisserade bakgrunden har de etablerade partierna betydligt större och mörkare fläckar i sitt förflutna än sverigedemokraterna. De idag etablerade partiernas tidigare idéer om ras, invandring, flyktingmottagning, människosyn, ”vi och dom” etc. stiger som sumpgas ur det förflutna.

Ovanstående exempel ur allianspartiernas bruna förflutna är givetvis bara toppen av isberget och man har anledning att undra vad som mer döljer sig i arkiven. Alliansen har – liksom socialdemokraterna – starka skäl att darra inför vad som kan avslöjas i framtiden.

Man kan undra varför alla dessa f d nazister/fascister inte nämns när deras nuvarande partier omtalas i massmedia? Varför är däremot varje koppling till nazismen – om än aldrig så perifer – så intressant när det gäller sverigedemokraterna?

¹⁷ Stefan Svärd är fil dr i statskunskap och styrelseordförande i Evangeliska frikyrkan

Avslutningsvis ” Den kvävande slöja som omger ’livet i lögn’ består av ett märkligt material. Så länge den hermetiskt täcker hela samhället tycks den gjord av sten. Men när någon bryter igenom den på en ena punkt, när en ensam människa ropar att ’kejsaren är utan kläder’ och när en ensam speldeltagare bryter mot spelets regler och därmed avslöjar att det är ett spel, står plötsligt allt i ett annat ljus. Hela slöjan tycks nu gjord av papper och ser ut att ohjälpligt trasas sönder i småbitar.”
Vaclav Havel:

*

